

**KESKI-POHJANMAAN LIITTO - MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND
ASIALISTA**

Maakuntahallitus 7/2015

Kokousaika: 25.8.2015 klo 9.00-10.45

Kokouspaikka: Hotelli Kimmel, Joensuu

Käsiteltävät asiat:

68 §	KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VAALI	243
69 §	LAUSUNTO LIIKUNTAPAIKKOJEN PERUSTAMISHANKKEIDEN RAHOITUSSUUNNITELMAESITYKSESTÄ VUOSILLE 2016-2019	244
70 §	KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVAN 5. VAIHEEN LAATIMINEN	246
71 §	KESKI-POHJANMAAN LIITON VASTINE KESKI-POHJANMAAN 4. VAIHEMAAKUNTAKAAVAA KOSKEVASTA VALITUKSESTA	255
72 §	ETELÄ-POHJANMAAN ELINKEINO- LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN TIENPIDON JA LIIKENTEEN SUUNNITELMA 2015–2019	263
73 §	HALLITUSOHJELMA JA ALUEHALLINNON UUDISTAMINEN	268
74 §	TIEDOKSI SAATETTAVAT ASIAT	272
	OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS	273

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015

KOKOUSAIKA
KOKOUSPAIKKA

25.8.2015 klo 9.00-10.45
Hotelli Kimmel, Joensuu

SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET

Ojala Kauko	puheenjohtaja
Kant Esa	varapuheenjohtaja
Haapalehto Raimo	
Kentala Anneli	
Loukiainen Marita	
Pihlajamaa Arto	
Typpö Sakari	

MUUT SAAPUVILLA OLLEET

Jukkola Janne	valt. pj
Mustasaari Erkki	valt. I varapj.
Puolimatka Pekka	valt. II varapj.
Tastula Seppo	valt. III varapj.
Ylikarjula Jukka	maakuntajohtaja
Lyyski Kaj	kehittämisjohtaja
Mikkonen-Karikko	
Marja-Leena	sihteeri
Sormunen Anne	yhteyspäällikkö
Rekilä Teppo	suunnittelupäällikkö

POISSA

Harju Ulla-Riitta
Jyrinki Jouni
Tuikka Elina
Kouvo Kajsa

ASIAT

§ 68-74

PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS

Kauko Ojala
puheenjohtaja

Marja-Leena Mikkonen-Karikko
pöytäkirjanpitäjä

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme

Kokkola

Anneli Kentala
pöytäkirjantarkastaja

Marita Loukiainen
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ

Keski-Pohjanmaan liiton ilmoitustaululla ajalla 3.-8.9.2015

Kokkolassa

Marja-Leena Mikkonen-Karikko
hallintopäällikkö

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 68

68 § **KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ
PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VAALI**

Maakuntahallitus 24.8.2015 § 68

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus toteaa, että kokous on laillinen ja päätösvaltainen, valitsee kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Anneli Kentalan ja Kajsa Kouvon.

Päätös:

Hallitus totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi ja valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Anneli Kentalan ja Marita Loukiaisen.

- - -

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 69

**69 § LAUSUNTO LIIKUNTAPAikkojen PERUSTAMISHANKKEIDEN
RAHOITUSSUUNNITELMAESITYKSESTÄ VUOSILLE 2016-2019****Maakuntahallitus 25.8.2015 § 69**

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt maakunnan liitolta lausuntoa liikuntapaikkojen rahoitussuunnitelmaesitysluonnoksesta vuosille 2016-2019 **31.8.2015** mennessä.

Opetus- ja kulttuuriministeriölle tehtävä rahoitussuunnitelmaesitys koskee toimivallan rajauksen mukaisesti hankkeita, joiden arvioidut kustannukset ovat yli 700.000 euroa (alv 0 %). Asiakirjoissa on mukana ilmoitettujen hankkeiden hankekohtaiset kuvaukset niistä kohteista, joista ne on kunnilta ja muilta hankkeiden toteuttajilta saatu. Hankkeiden vuosittainen tärkeysjärjestys on käsitelty Länsi- ja Sisä-Suomen liikuntaneuvostossa 28.5.2015. Tärkeysjärjestysluettelo on alueellisen liikuntaneuvoston päätöksen mukainen.

Keski-Pohjanmaan liitto esittää kannanottonaan seuraavaa rahoitussuunnitelmaesitykseen kiireellisyysjärjestykseksi 2016 - 2019:

2017

1. Kokkola, urheilutalon peruskorjaus ja laajennus, 11 160 t €

Kokkolan Urheilutalo hankkeen toteutuksen eri vaihtoehdot kartoitetaan syksyn 2015 aikana. Uusi monitoimiareena on yksi niistä.

Kaupungin talousarvioon ja -suunnitelmaan varatun määrärahan irrottamisen edellytyksenä on, että ratkaisumallista on hyväksytty kokonaisnäkemys. Kaupunginhallitus käsittelee asian syksyn aikana.

Hanke on tärkeä niin monipuolisena liikuntapaikkana kun tapahtumakeskuksena ja selkeä vetovoimatekijä koko Keski-Pohjanmaan alueelle.

Lisätietoja antaa yhteyspäällikkö Anne Sormunen, p. 040 6845 997, sähköposti anne.sormunen@keski-pohjanmaa.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Hallitus hyväksyy laaditun lausunnon liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaesityksestä vuosille 2016-2019.

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 69

Päätös:

Hallitus yksimielisesti hyväksyi laaditun lausunnon liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmaesityksestä vuosille 2016-2019.

Maakuntahallitus 5/2014	19.5.2014 § 52
Maakuntahallitus 6/2014	16.6.2014 § 167
Maakuntahallitus 11/2014	17.11.2014/§ 217
Maakuntavaltuusto 2/2014	26.11.2014/§ 10
Maakuntahallitus 4/2015	18.5.2015 § 43
Maakuntahallitus 7/2015	25.8.2015/§ 70

70 § KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAKAAVAN 5. VAIHEEN LAATIMINEN

Maakuntahallitus 19.5.2014 § 52

KAUPALLISEN PALVELURAKENTEEN SELVITYS MAAKUNTAKAAVAN AJANTASAISTAMISTA VARTEN

Keski-Pohjanmaalla kaupallinen palvelurakenne on päivitetty 3. vaihemaakuntakaavassa sen hetkisten tarpeiden mukaisesti vaiheessa, jolloin MRL:in valmisteltiin vähittäiskaupan suuryksikköjä koskevaa lakimuutosta. Keski-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavan ehdotus oli nähtävillä ennen lakiuudistuksen 15.4.2011 voimaantuloa, joten uudistuneen lain erityisiä sisältövaatimuksia (MRL 71 b §) ei ole sovellettu kaavan vahvistamisessa. Uusien sisältövaatimusten mukaan maakuntakaavassa tulee esittää merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja sekä vähittäiskaupan suuryksiköiden enimmäismitoitus riittävällä tarkkuudella.

Paljon tilaa vaativa erikoistavarakauppa rinnastetaan lain tarkoittamiin vähittäiskaupan suuryksiköihin, eli yli 2 000 kerrosneliömetrin suuruisiin vähittäiskaupan myymälöihin (MRL 71 a §), neljän vuoden siirtymäsäännöksen täytyttyä. Näin ollen vähittäiskaupan suuryksiköihin luetaan kaikki hypermarketit, hypermarketkeskukset, suuret supermarketit ja tavaratalot sekä kauppakeskukset, joiden lisäksi 16.4.2015 alkaen myös suuret erikoiskaupan yksiköt (esim. auto- ja rautakauppa). Lisäksi vähittäiskaupan myymäläkeskittymiin sovelletaan vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevia erityisiä säännöksiä silloinkin, kun yksittäisen myymälän koko ei ylitä 2 000 k-m², mutta keskittymä on vaikutuksiltaan verrattavissa vähittäiskaupan suuryksikköön.

Vähittäiskaupan suuryksiköiden ensisijainen sijoituspaikka on keskusta-alue ja muille alueille niitä voidaan osoittaa vain kaupan laadulla perusteltuna, jolloin sijoituspaikaksi tarkoitettu alue on osoitettava maakuntakaavassa (MRL 71 c §). Keski-Pohjanmaan maakuntakaava vaatii tältä osin ajantasaistamista.

Keski-Pohjanmaalla on tehty kaupallisen palvelurakenteen selvitykset vuosina 2002 ja 2008. Kaupan kaavoituksen ajantasaistamiseksi on tarpeen päivittää kaupallisen palvelurakenteen selvitystä sekä mitoitustaselmaa. Samanaikaisesti Kokkolan kaupungilla on tarve kaupallisen palvelurakenteen selvittämiseen kuntakaavoitukseen.

Maakuntahallitus 5/2014	19.5.2014 § 52
Maakuntahallitus 6/2014	16.6.2014 § 167
Maakuntahallitus 11/2014	17.11.2014/§ 217
Maakuntavaltuusto 2/2014	26.11.2014/§ 10
Maakuntahallitus 4/2015	18.5.2015 § 43
Maakuntahallitus 7/2015	25.8.2015/§ 70

Kaupallisen palvelurakenteen selvitys käynnistetään tarkemman suunnitelman ja kustannusarvion mukaisesti. Tähän liittyy Kokkolan kaupungin ja Keski-Pohjanmaan liiton neuvottelussa oleva kaavoitusasiantuntijan palvelusopimus, jolla varmistetaan kaavoituksen eteneminen kaupan vaihekaavan ja maakuntakaavan kokonaismerkintöjen osalta.

Lisätietoja antaa aluesuunnittelija Janna Räisänen.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää käynnistää kaupallisen palveluverkon selvityksen valmistelun maakuntakaavan ajantasaistamista varten.

Päätös:

Hallitus yksimielisesti hyväksyi ehdotuksen.

- - -

Maakuntahallitus 16.6.2014 § 167

KESKI-POHJANMAAN VAIHEMAAKUNTAKAAVOITUS

Keski-Pohjanmaan liitossa on laadittu maakuntakaavoitusta vaiheittain. Maakuntakaavoitusta on ohjannut maakuntakaavoituksen neuvottelukunta, jossa jäseninä ovat Keski-Pohjanmaan maakunnan kunnat, edunvalvontakunnat sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen edustajat. Vuodesta 2013 maakuntakaavoitusta on neuvottelukuntaa aktiivisemmin seurannut Keski-Pohjanmaan alueidenkäytön työryhmä MALLI, jossa on edustus Keski-Pohjanmaan maakunnan kunnista.

Kunnat, joiden aluetta yleispiirteinen maakuntakaavoitus koskee, ovat maakuntakaavoituksessa keskeinen osapuoli ja yhteistyötaho. Ennen seuraavan vaiheen maakuntakaavoituksen sisällön määrittämistä haluamme laaja-alaisesti varmistaa kuntien kaavoituksellisten tarpeiden esille tulemisen maakuntakaavan kehitystyössä ja pyydämme kuntia ottamaan kantaa etenemisestä.

Keski-Pohjanmaan liiton lausuntopyyntö:

Jakelu: Halsuan kunta, Kannuksen kaupunki, Kaustisen kunta, Kokkolan kaupunki, Lestijärven kunta, Perhon kunta, Toholammin kunta ja Vetelin kunta.

Maakuntahallitus 6/2014	16.6.2014 § 167
Maakuntahallitus 11/2014	17.11.2014/§ 217
Maakuntavaltuusto 2/2014	26.11.2014/§ 10
Maakuntahallitus 4/2015	18.5.2015 § 43
Maakuntahallitus 7/2015	25.8.2015/§ 70

Keski-Pohjanmaan liitto pyytää maakunnan kunnilta lausuntoa maakuntakaavoituksen etenemisestä ja lähitulevaisuuden seudullisista kaavoitustarpeista. Valmistelemme Keski-Pohjanmaalle 4. vaihemaakuntakaavaa, jolla tullaan ohjaamaan seudullisesti merkittävän tuulivoimarakentamisen sijoittumista. Kaava on tulossa ehdotuksena nähtäville elo-syyskuussa 2014 ja sen on tarkoitus valmistua maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi syksyllä 2014.

Maakunnan liiton tehtävänä on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 19 §:n mukaan maakunnan suunnittelu. Maakunnan suunnittelun tehtävistä säädetään MRL 25 §:ssä seuraavasti: Maakunnan suunnitteluun kuuluvat maakuntasuunnitelma, muuta alueiden käytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava ja alueellinen kehittämisohjelma. Maakunnan suunnittelussa otetaan huomioon valtakunnalliset tavoitteet ja sovitetaan ne yhteen alueiden käyttöön liittyvien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa. Maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Aluevarauksia osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten, maakunnallisten tai seudullisten tavoitteiden kannalta on tarpeen.

Keski-Pohjanmaan liitossa on vastikään hyväksytty maakuntastrategia, joka kattaa maakuntasuunnitelman vuoteen 2030 sekä maakuntaohjelman vuosille 2014–2017. Maakuntakaavoitus on hoidettu vaihemaakuntakaavoittain siten, että voimassa oleva maakuntakaava koostuu 1–3 vaihemaakuntakaavoista, joita 4. vaihemaakuntakaava tulee vahvistuessaan täydentämään. Maakunnan liiton tulee MRL 27 §:n mukaan huolehtia tarpeellisesta maakuntakaavan laatimisesta, kaavan pitämisestä ajan tasalla ja sen kehittämisestä. Maakuntakaavan sisältövaatimuksista säädetään MRL 28 §:ssä seuraavasti: Maakuntakaavaa laadittaessa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT). Kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä huomiota maakunnan oloista johtuviin erityistarpeisiin. Kaava on mahdollisuuksien mukaan yhteen sovitettava maakuntaan rajoittuvien alueiden maakuntakaavoituksen kanssa. Luonnonsuojelulain (LsL) 7, 77 ja 32 §:issä tarkoitetut päätökset tulee olla ohjeena kaavan laadinnassa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä 1) maakunnan tarkoituksenmukaiseen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, 2) alueiden käytön ekologiseen kestävyys, 3) ympäristön ja talouden kannalta kestäviin liikenteen ja teknisen huollon järjestelyihin, 4) vesi- ja maainesvarojen kestävään käyttöön, 5) maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin, 6) maiseman, luonnonvarojen ja kulttuuriperinnön

Maakuntahallitus 6/2014	16.6.2014 § 167
Maakuntahallitus 11/2014	17.11.2014/§ 217
Maakuntavaltuusto 2/2014	26.11.2014/§ 10
Maakuntahallitus 4/2015	18.5.2015 § 43
Maakuntahallitus 7/2015	25.8.2015/§ 70

vaalimiseen sekä 7) virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyyteen niissä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

4. vaihemaakuntakaavan valmistelun etenemisen myötä maakuntakaavoitusta seuraavassa alueidenkäytön työryhmässä (MALLI) on alustavasti keskusteltu tulevista maakunnallisista kaavoitustarpeista tulevien vaihekaavojen osalta. Keski-Pohjanmaalla 4. vaihemaakuntakaavan vahvistumisen myötä VAT:ien, LsL:n ja MRL:n erityisten maakuntakaavan sisältövaatimusten tavoitteet tulee käsitellyksi maakuntakaavassa. Maakuntakaavan ajan tasalla pitämisen sekä maakunnan kehittymisen jatkuva mahdollistaminen edellyttävät päivitystä kaavan sisältöjen osilta.

Kiireisimpänä tarpeena esille ovat nousseet vahvistetun maakuntakaavan valmistelun jälkeisen lakimuutoksen MRL 9 a luvun vähittäiskauppaa koskevien erityisten säännösten huomioiminen ja siinä erityisesti paljon tilaa vaativan kaupan siirtyminen 16.4.2015 MRL:n vähittäiskaupan suuryksiköiden ohjauksen piiriin. Toisena kiireellisenä esille nousseena tarpeena on aktivoituvan kaivostoiminnan suunnitelman mukaisten louhosalueiden huomiointi maakuntakaavassa. Muita tarpeita on nähty ainakin liikenteellisten kehittämisperiaatemarkintöjen, maisema- ja kulttuurihistorian ja soiden monikäytön osilta.

Kaupan kaavoitukseen liittyvän selvityksen valmistelun käynnistämisestä on maakuntahallituksen päätös, mutta maakuntakaavan vaiheistamisen tarpeista haluamme kuulla maakunnan kuntien kaavoituksen näkökulman ennen seuraavan vaihekaavan tai vaihekaavojen käynnistämistä. Alustava näkemyksemme on, että syksyllä voisimme käynnistää samanaikaisesti kaksi vaihemaakuntakaavaa, joista 5. vaihemaakuntakaava käsittelee kauppaa ja kaivostoimintaa ja 6. vaihemaakuntakaava liikennettä ja kulttuuria. Näistä 5. vaihemaakuntakaava etenisi tiiviimmällä aikataululla tavoitteena valmistua maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi vuoden 2015 kuluessa, minkä jälkeen vaihemaakuntakaava viedään ympäristöministeriöön vahvistettavaksi sisällön ja lainmukaisuuden arviointiin.

Pyydämme toimittamaan ajankohtaisia ajatuksenne ja näkemyksiä Keski-Pohjanmaan maakuntakaavoituksen kehittämisestä 5. syyskuuta 2014 mennessä osoitteella Keski-Pohjanmaan liitto, Alueidenkäyttö, Rantakatu 14, 67100 Kokkola tai sähköisesti kirjaamo@keski-pohjanmaa.fi.

Maakuntahallitus 6/2014	16.6.2014 § 167
Maakuntahallitus 11/2014	17.11.2014/§ 217
Maakuntavaltuusto 2/2014	26.11.2014/§ 10
Maakuntahallitus 4/2015	18.5.2015 § 43
Maakuntahallitus 7/2015	25.8.2015/§ 70

Lisätietoja antaa aluesuunnittelija Janna Räisänen, puh. 040 168 1490, sähköposti janna.raisanen@keski-pohjanmaa.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy laaditun lausuntopyynnön ja merkitsee maakuntakaavoituksen etenemisen tiedoksi.

Päätös:

Hallitus yksimielisesti hyväksyi ehdotuksen.

- - -

Maakuntahallitus 17.11.2014 § 217

Keski-Pohjanmaan liitto on aloittanut 5. vaihemaakuntakaavan valmistelun. Maakunnan kunnista Kaustinen, Kokkola, Lestijärvi ja Perho kertoivat oman näkemyksensä maakuntakaavoituksen lähitulevaisuuden tarpeista eikä edellä kuvattujen lisäksi ilmennyt uutta. Maakuntakaavoitus on edennyt 1. vaiheessa tehdyn ohjelmoinnin mukaisesti ja se toteutetaan vaihekaavoituksena. Vahvistetut vaihekaavat muodostavat yhdessä kokonaismaakuntakaavan. Valmisteilla olevat vaihemaakuntakaavat täydentävät tai päivittävät maakuntakaavaa.

Maakuntakaavan 1. vaihekaavassa (vahvistettu ympäristöministeriössä 24.10.2003) on käsitelty seuraavat aihepiirit:

- maakunnan keskeiset kehittämisen kohdealueet,
- tarkoituksenmukaisen alue- ja yhdyskuntarakenteen edellyttämät maankäyttövaraukset ilman kaupan suuryksiköitä,
- ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt tuulivoimaloita lukuun ottamatta,
- luonnonvarojen kestävä käytön edellyttämät pohja- ja pintavesialueet turvetuotantoa ja maa-aineksia lukuun ottamatta,
- alueiden käytön ekologisen kestävyuden turvaavat suojelu- ja Natura 2000 -alueet sekä
- maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimisen edellyttämät aluevaraukset sekä riittävät virkistysalueet.

Maakuntakaavan 2. vaihekaavassa (vahvistettu valtioneuvostossa 29.11.2007) on käsitelty:

- soiden monikäyttö,
- tuulivoimatuotanto merialueilla,
- kaupan palveluverkko ja
- muinaismuistot sekä maisema- ja kulttuurikohteet (päivitys).

Maakuntahallitus 11/2014	17.11.2014/§ 217
Maakuntavaltuusto 2/2014	26.11.2014/§ 10
Maakuntahallitus 4/2015	18.5.2015 § 43
Maakuntahallitus 7/2015	25.8.2015/§ 70

Maakuntakaavan 3. vaihekaavassa (vahvistettu ympäristöministeriössä 8.2.2012) on käsitelty:

- kaupan palveluverkkoa ja
- maa-ainesten ottoa koskevat aluevaraukset.

Lisäksi tarkistettiin 1. ja 2. vaihemaakuntakaavojen osalta:

- yhdyskuntarakennetta,
- virkistysalueita,
- luonnon monimuotoisuuden vaalimista koskevia aluevarauksia ja
- kehittämisperiaatemerkintöjä.

Valmisteilla oleva maakuntakaavan 4. vaihekaava käsittelee manneralueen tuulivoiman sijoittumista ja ohjaamista Keski-Pohjanmaan maakunnan alueella sekä päivittää maisema- ja kulttuurikohteet (2. vaihemaakuntakaava) vastaamaan voimassa olevia valtakunnallisia inventointeja. 4. vaihemaakuntakaava on etenemässä ehdotusvaiheen jälkeen maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi ja ympäristöministeriöön vahvistuskäsittelyyn.

Keski-Pohjanmaan 5. vaihemaakuntakaavan keskeinen aihepiiri on

- kaupan palveluverkon mitoitus

Lisäksi kaavassa tullaan tarkastelemaan läheisesti palveluverkkoon liittyvien aluerakenteen ja liikenteen merkintöjen ajanmukaisuutta.

5. vaihemaakuntakaava valmistellaan maakunnan liiton omana työnä konsultilta tilattavaa mitoitus selvitystä lukuun ottamatta. Keski-Pohjanmaan liitto ja Kokkolan kaupunki kilpailuttivat yhteisenä laadittavan kaupan palveluverkon mitoitus selvityksen. Tarjouksen toimittivat FCG Finnish Consulting Group Oy, Ramboll Finland Oy ja WSP Finland Oy. Tarjousten vertailun perusteella Keski-Pohjanmaan ja Kokkolan kaupan palveluverkon mitoitus selvityksen laatijaksi valittiin FCG Finnish Consulting Group Oy kokonaistaloudellisesti edullisimpana tarjouksena. Tarjouksen mukainen aikataulu mitoitus selvitykselle on maaliskuussa 2015.

Valitussa tarjouksessa kaupan palveluverkon mitoitus selvityksen kokonaiskustannukseksi on arvioitu 21 000 euroa (alv 0 %), josta Keski-Pohjanmaan liiton osuus on 50 %. Kokonaiskustannukset sisältävät henkilötyön (180 h, 18 500 euroa), kulut (500 euroa) ja erikseen sovittavien maksullisten lähtöaineistojen arvioidun hankintakustannuksen (2000 euroa).

Kauppaa käsittelevä sekä aluerakennetta ja liikennettä päivittävä 5. vaihemaakuntakaava valmistuu alustavan aikataulun mukaan vuonna 2016.

Maakuntahallitus 11/2014	17.11.2014/§ 217
Maakuntavaltuusto 2/2014	26.11.2014/§ 10
Maakuntahallitus 4/2015	18.5.2015 § 43
Maakuntahallitus 7/2015	25.8.2015/§ 70

Toteutuksen sisällöstä sovitaan vielä tarkemmin alueidenkäytön työryhmä MALLIn ja ympäristöhallinnon kanssa käytävissä keskusteluissa jo ennen kaavan vireille tuloa.

5. vaihekaava on tarkoituksenmukaista pitää resursointiin nähden sisällöltään kapea-alaisena. Tarvittaessa muita ajankohtaisia maakuntakaavan päivityksiä on mahdollista käynnistää myöhemmin rinnakkain tämän vaihekaavan kanssa.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. hyväksyy kaupan mitoitusselvityksestä tehdyn kilpailutuksen ja tarjouksen, josta Keski-Pohjanmaan liiton osuus on noin 10 500 euroa (alv 0 %).
2. esittää maakuntavaltuustolle, että se valtuuttaa maakunnan liiton aloittamaan Keski-Pohjanmaan 5. vaihemaakuntakaavan laatimisen.

Päätös:

Hallitus yksimielisesti hyväksyi ehdotuksen.

- - -

Maakuntavaltuusto 26.11.2014 § 10

Maakuntahallituksen esitys:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että se valtuuttaa maakunnan liiton aloittamaan Keski-Pohjanmaan 5. vaihemaakuntakaavan laatimisen.

Päätös:

Valtuusto valtuutti maakunnan liiton aloittamaan Keski-Pohjanmaan 5. vaihemaakuntakaavan laatimisen.

- - -

Maakuntahallitus 18.5.2015 § 43

Keski-Pohjanmaan liiton ja Kokkolan kaupungin teettämä kaupan palveluverkon mitoitusselvitys on valmistunut ja erilliset raportit Keski-Pohjanmaan kaupan palveluverkon mitoitusselvitys maakuntakaavan selvitysaineistoksi sekä Kokkolan kaupan palveluverkon mitoitusselvitys Kokkolan yleiskaavan selvitysaineistoksi ovat viimeisteltävinä.

FCC:n konsulttiryhmän valmisteleva mitoitusselvitys raportti antaa hyvät lähtökohdat seudullisesti merkittävän kaupallisen

Maakuntahallitus 4/2015
Maakuntahallitus 7/2015

18.5.2015 § 43
25.8.2015/§ 70

palvelurakenteen määrittelyä 5. vaihemaakuntakaavassa. Selvitys huomioi maankäyttö- ja rakennuslain muutoksien (vähittäiskauppa koskevat erityiset säännökset 319/2011 ja sen tilaa vaativan erikoistavarakaupan siirtymäsäännöstä koskenut 205/2015 sekä toimivan kilpailun kehittymisen edistäminen 204/2015) vaikutukset maakuntakaavassa esitettävään kaupalliseen palvelurakenteeseen.

Selvityksessä on annettu esitykset Keski-Pohjanmaan vähittäiskaupan kokonaismitoitukselle vuoteen 2030, merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön kuntakohtaisista alarajoista, keskustatoimintojen alueiden vähittäiskaupan suuryksiköiden mitoituksesta sekä merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan tavoitteellisesta palveluverkosta. Nämä selvitysraporttiin keskeisistä tietolähteistä, joita ovat olleet mm. kunnat, SYKE, Tilastokeskus ja AC Nielsen, koottuun tietopohjaan perustuvat reunaehdot raamittavat jatkossa käynnistyvää maakuntakaavatyötä.

Loppuraportti on kokonaisuudessaan luettavissa Keski-Pohjanmaan liiton kotisivuilla www.keski-pohjanmaa.fi/alueidenkäyttö. Lisätietoja antaa aluesuunnittelija Janna Räisänen.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee valmistuneen Keski-Pohjanmaan kaupan palveluverkon mitoitusselvityksen tiedoksi.

Päätös:

Hallitus merkitsi valmistuneen Keski-Pohjanmaan kaupan palveluverkon mitoitusselvityksen tiedoksi.

- - -

Maakuntahallitus 25.8.2015 § 70

Keski-Pohjanmaan 5. vaihemaakuntakaavan valmistelu on aloitusvaiheessa. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaan kaavan vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista, suunnitellusta aikataulusta ja osallistumis- ja arviointimenettelystä. Ilmoittaminen on järjestettävä kaavan tarkoituksen ja merkityksen kannalta sopivalla tavalla.

MRL:n 63 §:n mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Keski-Pohjanmaan 5. vaihemaakuntakaavan laadinnan perustaksi on tehty osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). OAS:ssa esitetään

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 70

maakuntakaavan keskeinen sisältö sekä tavoitteet, osallistumisen ja vaikutusten arvioinnin menetelmät ja kaavaprosessin alustava aikataulu.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavan 5. vaiheen vireilletulosta kuulutetaan Keski-Pohjanmaan liiton virallisissa tiedotuslehdissä sekä Keski-Pohjanmaan liiton www-sivuilla ja OAS:sta pyydetään palaute 1.9.-30.9.2015 välisenä aikana.

Lisätietoja antaa aluesuunnittelija Janna Räisänen, puh. 040 168 1490, sähköposti janna.raisanen@keski-pohjanmaa.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Hallitus:

1. hyväksyy laaditun osallistumis- ja arviointisuunnitelman,
2. päättää kuuluttaa Keski-Pohjanmaan 5. vaihemaakuntakaavan vireilletulosta ja
3. pyytää yhteistyötahoilta ja osallisilta palautteen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1.9.–30.9.2015 välisenä aikana.

Päätös:

Hallitus yksimielisesti hyväksyi ehdotuksen.

- - -

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 71

71 § KESKI-POHJANMAAN LIITON VASTINE KESKI-POHJANMAAN 4. VAIHEMAAKUNTAKAAVAA KOSKEVASTA VALITUKSESTA

Maakuntahallitus 25.8.2015 § 71

Keski-Pohjanmaan liiton maakuntavaltuusto hyväksyi Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan 23.4.5015 § 7 ja se toimitettiin ympäristöministeriöön vahvistettavaksi. Määräaikaan mennessä ympäristöministeriöön saapui yksi valitus päätöksestä. Tapio Heikkilä kiinteistöjen Onnela 074-402-0002-0131-9 ja Teerineva 074-404-0001-0030-B omistajana Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy:n asianajaja Sakari Niemelä asiamiehenä (jälj. valittaja) on toimittanut ympäristöministeriölle valituksen Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan maakuntavaltuuston päätöstä 23.4.2015 § 7 koskien (jälj. valitus). Keski-Pohjanmaan liitto on valmistellut Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöstä koskevasta valituksesta seuraavan vastineen:

Valituksen vaatimukset kohdistuvat 1) Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan kumoamiseen, 2) Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan Halsualle sijoittuvien Kannisto, Honkakangas A ja Honkakangas B sekä Lestijärvelle sijoittuvien Lestijärvi 2 ja Lestijärvi 3 tuulivoima-alueita koskevien varausten kumoamiseen sekä 3) vastaselitysvaiheessa esitettävän kuluerittelyn mukaisesti muutoksenhausta aiheutuneiden kulujen korvaamiseen laillisine korkoineen, mitä valittaja esittää Keski-Pohjanmaan liiton maksettavaksi.

Valituksen yleisissä perusteluissa korostetaan 4. vaihemaakuntakaavassa esitettyjen tuulivoima-alueiden tuotantotavoitteiden ylimitoitusta. Ylimitoitusta perustellaan valituksessa virheellisellä tulkinnalla maakunnallisista tavoitteista: ”Pohjanmaan maakuntasuunnitelman (2030) mukaan tavoitteena on kattaa omassa maakunnassa tuotetulla tuulivoimalla 50 % Keski-Pohjanmaalla kulutetusta sähköstä”. Keski-Pohjanmaan maakuntavaltuuston 24.4.2014 hyväksymä Keski-Pohjanmaan maakuntastrategia, johon 4. vaihemaakuntakaavan tavoitteissa kaavaselostuksessa viitataan, asettaa lyhyen aikavälin tavoitteena vuoteen 2017 tuottaa 50 % kulutetusta sähköstä oman maakunnan tuulivoimalla. Tuulivoimatuotannon lisääminen maakunnassa on maakuntaohjelman mukainen keino lisätä uusiutuvan energian osuutta.

Tuulivoima-alueiden määrä ja koko on muotoutunut tehtyjen selvitysten perusteella toisaalta vastaten kunnista esitettyyn aluevaraustarpeeseen ja

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 71

toisaalta sovitettu yhteen asutuksen sekä luonnonympäristön ja selvityksissä esille tulleiden erityisten luontoarvojen kanssa. Tällä hetkellä neljällätoista seitsemästätoista alueesta on menossa tuulivoimarakentamiseen tähtäävä hankevalmistelu eri vaiheissa, mutta on mahdollista, että markkinavetoinen tuulivoimarakentaminen ei kuitenkaan toteudu kaikilla 4. vaihemaakuntakaavassa tuulivoimaloiden alue -osa-aluemerkinnällä osoitetuilla alueilla. Keski-Pohjanmaalla maakuntakaavassa esitettyjen tuulivoima-alueiden ulkopuolella pienempinä kokonaisuuksina etenee eri vaiheissa viisi erillistä tuulivoimahanketta eli pääosa maakunnan tuulivoimarakentamisesta sijoittuu maakuntakaavan valmistelussa selvitetuille alueille.

Valituksessa nähdään, että ”muut (kuin tuulivoimaa koskeva) VAT tavoitteet vaarantuisivat (tuulivoima)tuotantotavoitteen ylityksen seurauksena ja kaava johtaisi maakuntakaavan tarkoituksen ja sisältövaatimusten vastaisiin seurauksiin”. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on huomioitu suunnittelun lähtökohtana 4. vaihemaakuntakaavan valmistelussa. Niin ollen maakuntakaavassa osoitetaan tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet ja tuulivoimarakentaminen on mahdollista sijoittaa keskitetysti useamman voimalan yksiköihin selvitetuille alueille. Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaava on laadittu vahvistettujen, osaltaan VAT:ita huomioivien, Keski-Pohjanmaan 1.–3. vaihemaakuntakaavojen jälkeen. Maakuntakaavassa osoitetut alueet eivät ole ristiriidassa aikaisemmin vahvistettujen maakuntakaavojen kanssa ja siten valituksessa esitettyä VAT:iden vaarantumista ei tapahdu. Asiaa käsitellään kaavaselostuksessa kohdassa 5.1. Kaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin.

Lisäksi valituksen yleisissä perusteluissa kaavan keskeisinä puutteina esitetään ”kaavan vaikutusten puutteellinen hahmottaminen”, jonka nähdään johtuvan ”selvitysten ja niistä johdettujen päätelmien virheellisyydestä”. Keski-Pohjanmaan liitto on tuulivoima-alueiden taustaselvityksenä toimineen Pohjois-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan manneralueen tuulivoimaselvityksen tueksi kaavan valmistelun aikana tehnyt ja teettänyt tuulivoima-aluekohtaisten vaikutustenarviointien ohella tarkentavia maisematarkasteluja maisemarakenneselvityksen, useampaan kertaan muuttuneen tilanteen myötä päivitettyjen näkyvyysanalyysin ja maisemavaikutusten analyysin, maisemavaikutusten arvioinnin sekä mallinnetut havainnekuvat, erillisinä luontoselvityksinä linnustonselvityksen ja Natura2000 -alueille kohdistuneen vaikutusten arvioinnin, jota myös tarkennettiin muutosten myötä, sekä liikenteeseen liittyvinä selvityksinä erikoiskuljetusselvityksen ja tarkastelun Finavian lentoestealueista ja -tasoista.

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 71

4. vaihemaakuntakaavan valmistelussa on selvityksen taustatietona pääsääntöisesti käytetty olemassa olevaa avointa ja maksullista tietoa, jota on koottu YKR-paikkatietokannasta, Metsähallitukselta, RKTL:ltä (vuoden 2015 alusta alkaen Luke), paikalliselta lintutieteelliseltä yhdistykseltä KPLY, Etelä-Pohjanmaan elinkeino- liikenne ja ympäristökeskukselta, Finavialta, puolustusvoimilta sekä maanmittauslaitokselta. Erillisselvitysten kohdalla on tarvittaessa jalkauduttu maastoon tuulivoima-alueille tai niiden tuntumaan inventoimaan Halsualle maakuntakaavassa sijoittuvien luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden suoalueiden lajistoa sekä valokuvattu näkyvyysmallinnuksessa suurimman maisemavaikutuksen muutosalueiksi havaittuja kuvauspisteitä viidessä kohteessa havainnekuvien laatimista varten. Yksittäisten tuulivoima-alueiden kohdalla maakuntakaavan valmistelussa on myös mahdollisuuksien mukaan hyödynnetty vertailutietona samanaikaisesti valmisteltujen osayleiskaavojen linnustoseurannoilla ja maastoselvityksillä kerättyä rekisteripohjaista aineistoa tarkentavaa tietoa.

Selvitykset on laadittu asiantuntemuksella ja niitä on tarkasteltu ristiin usean eri maankäytön ammattikunnan edustajan kesken. Erillisselvityksissä ja kaavaselostuksessa esitetään käytettävissä olleeseen aineistoon tai menetelmiin liittyen selvitystyössä ilmenneitä epävarmuustekijöitä. Mahdolliset virheellisyydet selvityksissä tai niistä johdetuissa vaikutusten arvioinneissa olisivat tulleet esille kaavan valmistelun kuluessa viranomaisyhteistyössä useissa neuvotteluissa ja kaavoitukseen liittyvien lausuntoprosessien kautta. Selvityksiä on tarpeen mukaan päivitetty ja täydennetty siten, että lopputuloksena on saavutettu yhteisymmärrys kaavaratkaisun perusteista.

Maakuntakaavan ohjausvaikutuksesta valittaja korostaa maakuntakaavan tuulivoima-alueiden ”muille (maan)käyttömuodoille aiheuttamia merkittäviä käyttörajoituksia” ja yksityiskohtaisemmalle kaavoitukselle tavoitellun suunnitteluvaraminimialueen vähäisyyttä. Keski-Pohjanmaan liitto ei muistutuksen vastineessaan vastoin valituksessa esitettyä tulkintaa ole pyrkinyt kiistämään maakuntakaavan ohjausvaikutusta. Vahvistettu maakuntakaava on ohjeena kuntatason maankäytön suunnitelmia tehtäessä ohjaten yleiskaavojen ja asemakaavojen laatimista sekä muissa toimenpiteissä alueidenkäytön järjestämiseksi. Edelleen kuitenkin painotamme, että kaavamerkinnän selitteen mukaisesti maakuntakaavassa tuulivoima-alueiden suunnittelua ohjaaviin merkintöihin ei sisälly maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta. Maakuntakaavasta seuraava välitön rakentamisrajoitus 33.1 §:ssä mainituille aluevarauksille ei niin ollen koske tuulivoimaloiden osa-aluemerkinnällä osoitettuja alueita, joten näille alueille lupa mahdolliselle rakentamiselle voidaan kunnissa edelleen myöntää muiden rakennusluvan ehtojen täytyessä.

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 71

Erityisominaisuutta kuvaavilla tuulivoimaloiden alue -osa-
aluemerkinnällä osoitetuilla alueilla pääkäyttötarkoitus voi edelleen olla
muu kuin tuulivoima. Maakuntakaavaa valmisteltaessa mahdollisten
päällekkäisten merkintöjen ristiriitaisuus on tutkittu ja osoitetut
tuulivoimaloiden alueet sijoittuvat pääsääntöisesti maakuntakaavan
valkoiselle alueelle. Tuulivoimaloiden sijainti ja sijoittelu määrittyy
yksityiskohtaisen kaavoituksen aluekohtaisessa suunnittelussa
vaikutustenarviointien kautta. 4. vaihemaakuntakaavassa käytetty
tuulivoima-alueiden laskennallinen mitoitus on ollut väljä silmällä pitäen
jatkosuunnittelun mahdollisuutta sovittaa tuulivoimarakentaminen
maakuntakaavalla selvitettyihin kohteisiin maakuntakaavassa esitettyjä
keskeisiä ratkaisuja ja tavoitteita vaarantamatta. Yksityiskohtaisempi
kaavoitus huomioi maakuntakaavan ohella mm. maaston ominaisuudet,
kiinteistörajat sekä rakennettavaksi valittavan tuulivoimalan
ominaisuudet ja täsmentää maakuntakaavassa esitettyä ratkaisua.

Lisäksi valituksessa nähdään ”melu ja maisemavaikutusten sekä
ympäristöä pirstovan vaikutuksen johdosta” tuulivoima-alueiden
vaikuttavan ”olennaisella tavalla ympäröiviin luonnon olosuhteisiin ja
mm. haja-asutuksen tulevaan sijoittumiseen ja alueen retkeily-,
metsästys-, luontomatkaile- ym. käyttöön laajalti myös itse tuulivoima-
alueiden ulkopuolella”. Tuulivoimaloiden meluvaikutukset mallinnetaan
ja arvioidaan voimassa olevilla menetelmillä ja kriteereillä
yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä, jolloin olemassa olevat
rakennukset ja suojelualueet vaikuttavat tuulivoimaloiden sijoittamiseen.
Samoin maisemavaikutukset kuvataan tuulivoimalakohtaisesti, kun niitä
maakuntakaavan valmistelussa on voitu arvioida vain suuntaa antavina
alueellisina ja alueiden yhteisvaikutuksina. Tuulivoima-alueiden
maisemalle aiheuttamat kokemusperäiset vaikutukset ovat subjektiivisia.
Tuulivoima-alueita, kuten edelleen jatkossa myös rakennettavia
tuulivoimapuistoja, on mahdollista vapaasti hyödyntää retkeily-,
marjastus-, metsästys- ym. vapaa-ajan käyttöön jokamiehenoikeuksien
mukaisesti.

Maakuntakaavaratkaisu ei perustu eri maankäyttömuotojen välille
osoitettuihin suojaetäisyyksiin/ puskurivyöhykkeisiin, vaan niitä on
käytetty suunnittelun lähtökohtana. Ratkaisu perustuu selvitysten
tuloksiin ja vaikutusarviointien kautta tehtyihin johtopäätöksiin.
Edelleen Keski-Pohjanmaan liitto korostaa sitä, että nämä arvioinnit
eivät mahdollista tuulivoimarakentamista millään alueella vaan
kuntakaavoituksen tehtäväksi jää rakentamista ohjaavien kaavojen
vaikutusarviointien laatiminen sekä eri toimintojen välisten välimatkojen
määrittely. Totta on, että tuulivoima-alueen rakentaminen, samoin kuin
mikä tahansa maankäyttö, aiheuttaa rajoituksia muulle maankäytölle,
mutta maakuntakaava ei määritä alueiden tulevaa käyttöä vaan
mahdollistaa toimintoja alueelle tietyin periaattein.

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 71

Selvitystarpeista valituksessa painotetaan ”riittäviä tutkimuksia ja selvityksiä” kaavan perustana maankäyttö- ja rakennuslain 9 § mukaisesti. 4. vaihemaakuntakaavan valmistelussa selvitykset on tehty kattavasti kaavan vaikutusalueelle ja ne ovat paikkansapitäviä sekä riittävän tarkkoja edellä yleisien perusteluiden vastineessa kuvattuun tietopohjaan perustuen. Maakuntakaavan selvityksissä on aluekohtaisen arvioinnin ohella keskitytty tuulivoima-alueiden yhteisvaikutusten hahmottamiseen ja tuulivoima-alueiden kokonaisuus on muotoutunut kaavan laadinnan kuluessa siten, että merkittäviä haitallisia vaikutuksia ei muodostu. Aluekohtaiset suunnittelumääräykset varmistavat, että maakuntakaavan valmistelun aikana esille tulleet alueiden ja kohteiden erityisominaisuudet tulevat huomioituiksi yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa. Valituksessa viitattuihin ehdotusvaiheen lausunnoissa esille nostettuihin epävarmuustekijöihin on edellä valituksen yleisien perusteluiden vastineessa kuvatuksi otettu kantaa myös erillisselvityksissä ja kaavaselostuksessa. Kokonaisuus ja selvitysten riittävyys on määritelty kaavaprosessin neuvottelujen ja lausunnotmenettelyjen kautta ja tällä tavoin on päädytty eri osapuolia tyydyttävään tulokseen.

Valituksessa viitataan kaavaselostuksen sivuun 13 toteamalla, että ”myöskään koko maakuntaa koskevia vaihtoehtoisia tarkasteluja maakunnallisesti merkittävien tuulipuistojen sijainnista ei ole tehty”. Samalla jätetään huomioimatta samassa kappaleessa todettu ja tarkemmin kaavaselostuksen kohdassa 7.6.5 Kaavaprosessin vaikutus aluerajauksiin sekä liitteen 1 kohdekuvauskorteissa kaavaan valitun ratkaisun vaikutusten osalta kuvattu tuulivoima-alueiden muutos. Tuulivoima-alueet ja 4. vaihemaakuntakaavassa esitetty tuulivoima-alueiden kokonaisuus on muotoutunut selvitysten ja vaikutustenarvioinnin perusteella maakuntakaavan valmistelun kuluessa kaavaprosessin eri vaiheiden aikana.

Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista (VAT) valittaja korostaa, että ”maakuntakaavoituksessa ei otettu huomioon riittävällä tavalla kaavan vaikutuksia suunnittelualueen ominaispiirteisiin ja varsinkaan ekologisesti ja virkistyskäytön kannalta merkittävien ja yhtenäisten alueiden ja hiljaisten alueiden suojelutavoitteisiin”. Valituksessa todetaan, että ”valitut tuulivoima-alueet sijoittuvat edelleen keskeisesti luonnon moninaiskäyttöön soveltuville laajoille metsäisille alueille ja niiden korkeimpiin paikkoihin”. Valituksen tekstissä jatketaan, että ”tuulivoima-alueet liikenne- ja sähkönsiirtoyhteyksineen pirstoisivat toteutuessaan väistämättä ainutlaatuisen erämaakokonaisuuden” vaikuttaen siten, että ”useiden suojeltavien lajien elinpiirien vakavaa pirstoutumista ei ehdotetuilla suojavyöhykkeillä voida estää”. Edelleen valituksessa tuodaan esille ylimitoitettu tuulivoimatavoite ja alueellinen pirstoutuminen.

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 71

Keski-Pohjanmaalla ei ole maakuntakaavassa määritelty hiljaisia alueita, joten niitä koskevia suojelutavoitteita ei voida huomioida. Sen sijaan suunnittelualueen ominaispiirteet mukaan lukien ekologisesti ja virkistyskäytön kannalta merkittävät yhtenäiset alueet on jo lähtökohtaisesti huomioitu tuulivoima-alueiden sijoittelussa maakuntakaavassa. Valittajan viittaamia erämaa-alueita Keski-Pohjanmaalla ei ole. Tuulivoima-alueet sijaitsevat pääsääntöisesti metsätalouskäytössä olevilla metsäalueilla, eikä niille sijoitu luonnonsuojelualueita, arvokkaita maisema-alueita tai merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Valituksen olettaus tuulivoima-alueiden sijoittumisesta korkeimpiin paikkoihin on virheellinen, mikä selviää esimerkiksi erillisselvityksen Tuulivoima-alueet maisemassa kuvasta 3. Keski-Pohjanmaalla suhteellisen tasainen maasto nousee rannikolta sisämaahan. Tuulivoima-alueet sijoittuvat jokilaakson reunamaaston harjanteille tai Suomenselän vaihtelevaan suomaastoon, mutta maaston korkeimmat kohdat jäävät usein selvitettyjen tuulivoima-alueiden ulkopuolelle ja maakunnan korkeimmille kohuamille tuulivoimaa ei ole osoitettu.

Tuulivoima-alueet kattavat kokonaisuudessaan noin 5 % Keski-Pohjanmaan maapinta-alasta. Esimerkiksi Kokkolan rannikkoseudulle tai Perhoon Salamajärven kansallispuiston tuntumaan ei sijoitu tuulivoima-alueita. Natura 2000 -alueille kohdistuneiden vaikutusten arvioinnin yhteydessä on arvioitu yleisemminkin maakunnan ja naapurimaakuntien tuulivoimarakentamisen vaikutuksia suojeltavista lajeista maakotkakantaan ja erityisseurattavista lajeista metsäpeurakantaan ja näiden elinpiireihin, joille ei ole todettu aiheutuvan merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Aluekohtaisissa suunnittelumääräyksissä on esitetty lajikohtaisia huomioita niille tuulivoima-alueille, joilla voi olla vaikutuksia ko. lajien elinpiireihin.

Suunnittelumääräyksistä valituksessa esitetyn viittauksen sijaan suunnittelumääräyksen ensimmäinen kappale on 23.4.2015 hyväksyttyyn 4. vaihemaakuntakaavaan muotoiltu: Tuulivoima-alueiden suunnittelussa on otettava huomioon sekä hankekohtaiset että yhteisvaikutukset asutukseen, loma-asutukseen, maisemaan, rakennettuun kulttuuriympäristöön, luontoarvoihin sekä liikenneväyliin ja liikennejärjestelyihin ja ehkäistävä merkittävien haitallisten vaikutusten muodostuminen.

Valituksessa kritisoidaan maakuntakaavan suunnittelumääräyksen tavoitetta pyrkiä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia suojavyöhykkein/puskurein, mutta todetaan, että kaavaselostuksessa ei käy ilmi millaiseen selvitykseen valitut suojaetäisyydet perustuvat. Valittaja pitää hämäränä Keski-Pohjanmaan liiton vastineessa esitettyä selitystä ei-alueanalyysin suojaetäisyyksien perustumista aikaisemmin tehtyihin selvityksiin ja kokemukseen perustuvaan olemassa olevaan

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 71

tietopohjaan. Suunnittelun lähtökohtaisina vähimmäisetäisyyksinä olevat etäisyydet on esitetty kaavaselostuksen kohdassa 7.6.2 Valmisteluvaihe ei-alueanalyysia kuvaavassa taulukossa. Kuten aikaisemmassa vastineessa Keski-Pohjanmaan liitto on todennut, etäisyydet eivät perustu yksittäistapauksiin tai yksittäisiin selvityksiin. Ne ovat tulleet käytäntöön useiden eri selvitysten, kaavaprosessien ja niistä saatujen viranomaislausuntojen kautta. Tuulivoimarakentamisen toteutumisen lisääntymisen kautta on saatu myös kokemusperäistä tietoa rakentamisen vaikutuksista, mitä on voitu hyödyntää maakuntakaavan valmistelussa. Yksityiskohtainen suunnittelu huomioi omissa prosesseissaan osaltaan edelleen kasvavaa tietoa ja muuttuvaa teknologiaa, jolloin maakuntakaavassa esitetyt lähtökohdat voivat edelleen perustellusti täsmentyä suuntaan tai toiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) suosituksista 2 km suojavyöhykkeen tarpeellisuudesta lähimpään asutukseen valittaja viittaa Varsinais-Suomen ja Pohjois-Savon tuulivoimavaihemaakuntakaavoja koskeviin STM:n lausuntoihin vuodelta 2013 sekä Ympäristö ja Terveys 4/2014 -lehden artikkeliin, jossa STM:n Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osastolta johtaja Jari Keinänen ja ylitarkastaja Vesa Pekkola ottivat kantaa tuulivoimarakentamisen terveysvaikutuksista käytyyn keskusteluun perustellen näillä STM:n lausunnoilla 4. vaihemaakuntakaavassa käytetyn vähintään 1000 m etäisyyden asutuksesta virheellisyyttä. Kuitenkin juuri kyseisessä lehtiartikkelissa STM:n edustajat oikaisevat yleiseen keskusteluun jäänyttä 2 km puskurivyöhykettä virheellisenä ehdottomana minimietäisyytenä, mitä edellä viitatuilla lausunnoilla ei ole lähtökohtaisesti tarkoitettu. Artikkelissa STM:n edustajat esittävät, että tuulivoimaloita voidaan rakentaa alle 2 km etäisyydelle, kun vaikutusarviointi on huolellista ja perustuu luotettaviin muuttujiin. Myös STM:n kanta osoittaa, että lopullinen sijoittelu tuulivoimarakentamiselle saadaan tuulivoimalatyypin ominaisuuksista laskettavan melu- ja välkemallinnuksen selvittämisen kautta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kun tarvittava tuulivoimalakohtainen tieto on käytettävissä, maaston muodot ja pinnat huomioiden voidaan tuulivoimarakentamisen sopiva etäisyys olemassa olevaan rakenteeseen siten, että asutukselle ei aiheudu kohtuutonta räsytystä tai terveyshaittaa.

Luonnon arvoihin ja Natura 2000 -verkoston suojeluarvoihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnista sekä maisemavaikutuksista valituksessa todetaan, ettei niitä ole selvitetty riittävästi. Keski-Pohjanmaan liitto viittaa selvitysten riittävyden osalta edellä kohtiin yleiset perustelut ja selvitystarpeista annettuun vastineeseen. Molempiin aihepiireihin valittaja on varannut mahdollisuuden täydentää perusteluja erillisellä asiantuntijalausunnolla, mitä ei Keski-Pohjanmaan liitolle ole vastinetta annettaessa toimitettu.

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 71

Lisätietoja antaa aluesuunnittelija Janna Räisänen, sähköposti janna.raisanen@keski-pohjanmaa.fi tai puhelin 040 168 1490

Maakuntajohtajan ehdotus:

Hallitus hyväksyy laaditun vastineen annettavaksi ympäristöministeriön vastinepyyntöön Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöstä koskevasta valituksesta.

Päätös:

Hallitus yksimielisesti

1. esittää ympäristöministeriölle, että valitus tulee hylätä
2. hyväksyi laaditun vastineen annettavaksi ympäristöministeriön vastinepyyntöön Keski-Pohjanmaan 4. vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöstä koskevasta valituksesta.

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 72

**72 § ETELÄ-POHJANMAAN ELINKEINO- LIIKENNE- JA
YMPÄRISTÖKESKUKSEN TIENPIDON JA LIIKENTEEN SUUNNITELMA
2015–2019**

Maakuntahallitus 25.8.2015 § 72

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri vastuualue on pyytänyt kannanottoa Tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta (TLS) vuosille 2015–2019. TLS:an on koottu Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri vastuualueen tavoitteet Liikennepoliittisessa selonteossa linjatun väylänpidon mukaisesti jatkuvasti kiristyvissä raameissa. Suunnitelma sisältää katsauksen tiestön tilan kehitykseen ja tulevaisuuden näkymiin sekä kartan vuonna 2015 toteutettavista tiehankkeista ja päällystystöistä sekä katsauksen merkittäviin rahoituspäätöistä odottaviin tiehankkeisiin.

Keski-Pohjanmaan liiton lausunto:

Tiestön tilan kehitys ja tulevaisuuden näkymät

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on kiinnittänyt TLS:ssa huomiota tienkäyttäjien tyytyväisyystutkimukseen perustuen tienkäyttäjien laskeneeseen tyytyväisyyteen suhteessa tieverkon nykyiseen kuntoon. Väylän pitoon osoitettujen varojen niukkuuden ongelmat on kuvattu hyvin. Tieverkon hyvä kunto ja toteutuva hoitotaso ovat edellytyksenä kunnissa toimiville elinkeinoille. Keski-Pohjanmaalla on nykyisestäään parantamisen varaa maakunnan kuntakeskusten välisissä yhteyksissä korostuneesti silloin, kun yhteysvälinä on seututie -tasoinen väylä. Kuntakeskusten välinen liikennöinti (vt 13, vt 28, kt 63, st 751, st 775) sekä maakunnan läpi kulkeva pitkämatkainen liikenne (vt 8, kt 63, st 750) on edelleen turvattu unohtamatta maaseutualueiden elinkeinoja, joiden kuljetusten tulee jatkossakin päästä ympäri vuoden myös alempiasteiselle tieverkolle. Nykyinen tienpidon määrärahojen niukkuus ja siitä seuraava tieverkon kiihtyvä rapautuminen tulee katkaista määrärahan asianmukaisella tason nostolla. Jatkuva kevein hoito- ja ylläpitotoimin toteutettava tienpito ei ole pitkällä tähtäimellä edes edullista, jos tieverkko käytettävyys halutaan säilyttää tulevallekin vuosikymmenelle. Keski-Pohjanmaalla on osoitettavissa kuntakeskusten välisiä sekä pitkämatkaisen liikenteen yhteysvälejä, joilla palvelutason ylläpitämiseksi ja parantamiseksi olisi tarvetta nostaa tiekohtaista luokitustasoa.

Liikennejärjestelmätyö

Keski-Pohjanmaan liitto pitää alueella tehtyä liikennejärjestelmätyötä onnistuneena. Vuoropuhelu Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, maakunnan liittojen, kaupunkien ja kuntien kesken toimii ja alueella haetaan keinoja liikenteen palvelutason ylläpitämiseen

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 72

ja parantamiseen. Liikenteen kasvun haasteet huomioidaan yhdyskuntarakenteen kehittämisessä.

Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuutta pyritään parantamaan monipuolisella keinovalikoimalla. Elinkeinoelämän kuljetus- ja matkaketjuja ajatellen ensisijainen turvallisuutta parantava tekijä ei kuitenkaan tulisi olla nopeusrajoitusten alentaminen, joka toistuvina toimenpiteinä aiheuttaa pitkämatkaiselle liikenteelle merkittävän matka-ajan pidentymisen ja vaikeuttaa aikatauluissa pysymistä. Ajouradan kunnan huonontumisesta tai yhdyskuntarakenteen kehittymisestä johtuva nopeusrajoituksen alentaminen tulisikin voida tieliikenteen turvallisuuden ylläpitämiseksi korvata korjaavin toimenpitein tien ylläpidon ja liikennejärjestelyn keinoin. Keski-Pohjanmaan liitto pitää ensiarvoisen tärkeänä, että näihin toimenpiteisiin järjestyisi lisärahoitusta suhteessa pienennettyihin määrärahoihin. Valtatie 8 yhteysväliä Vaasa-Oulu liikenneturvallisuutta voitaisiin parantaa yhteysväliselvityksen mukaisilla ohituskaistoilla ja liikennejärjestelyillä, jos rahoitusta olisi käytettävissä. Liikenneturvallisuuden ja -sujuvuuden parantamisen ohella vt 8:n kehittämistoimenpiteet tukevat alueen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Keski-Pohjanmaan kuntakeskuksissa on osoitettavissa useita ensiarvoisen tärkeitä, turvallisuutta parantavia yhteystarpeita kevyelle liikenteelle asutuskeskittymien keskeisille kouluteille. Puutteita kevyenliikenteen yhteyksissä on havaittu Kannuksessa, Toholammilla, Perhossa ja Vetelissä. Liikenneturvallisuusvaikutukset kuntakeskusten asukkaille näillä tila-aikasuhteessa vilkkaasti liikennöidyillä ja koululaisille turvattomilla, mutta virallisissa liikennelaskennoissa huomaamattomammilla yhteyksillä tulee arvottaa korkealle liikenneturvallisuutta parantavien hankkeiden toimenpiteitä allokoitaessa.

Joukkoliikenne

Keski-Pohjanmaan liitto tukee ELY-keskuksessa suunnitelmakaudelle asetettuja tavoitteita joukkoliikenteen kehittämiselle. Helppokäyttöiset, sujuvat ja joustavat joukkoliikenteen palvelut ja kuljetusratkaisut parantavat saavutettavuutta. Liikennemuotojen yhdistäminen käyttäjän näkökulmasta toimiviksi matkaketjuiksi vaatii laaja-alaista toimijoiden välistä yhteensovittamista palvelutason nostamiseksi, mihin haasteeseen haluamme maakuntana vastata.

Kansainvälinen laivaliikenne

Kansainvälisen laivaliikenteen osalta on ansiokkaasti kuvattu Vaasan satamatoimintojen ympärillä oleva hanketoiminta ja Suomen ja Ruotsin välille kehitettävä tavara- ja henkilöliikenne. Keski-Pohjanmaan liitto huomioi, että kyseinen liikennöinti on vain osa alueen kansainvälistä

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 72

laivaliikennettä, johon viitataan kappaleen ensimmäisen lauseen alussa asettamalla ELY-keskuksen tavoitteeksi ”osaltaan ylläpitää ja kehittää kaikkia satamayhteyksiä maakunnista Ruotsin puolelle ja Eurooppaan...”. Keski-Pohjanmaalla Kokkolan sataman liikennöinti suuntautuu enenevässä määrin suurten valtamerialusten kuljetuspotentiaalin myötä myös suoraan Euroopan ulkopuolelle. Käytettävissä olevalla keinovalikoimalla on edelleen ylläpidettävä Kokkolan syväsataman tehokkaita toimintaedellytyksiä.

Tiestön parantaminen ja investointihankkeet

Linjaus, jonka mukaisesti perustienpidon rahoituksella varmistetaan maanteiden päivittäinen liikennekelpoisuus ja säilytetään vilkasliikenteisten teiden nykyinen kunto, on hyvä mutta riittämätön. Keski-Pohjanmaan maakunnan alueen ja laajemminkin Perämeren rannikon elinkeinoelämän kehittymisen ja olemassa olon edellytysten turvaamisen mahdollistaminen asettaa tienpidolle ja toimivien yhteysvälien rakentamiselle haasteita, joihin on liikennesuunnittelussa pystyttävä vastaamaan.

Tiehankeita ja päällystyskohteita 2015 kuvaavassa kartassa Keski-Pohjanmaalle on osoitettu kaksi päällystyskohdetta, yksi sillan parantamisen kohde Kokkolassa ja yksi risteysjärjestelyä parantava tiehanke. Päällystyskohteet vt 13 Kokkolan sisääntuloväylältä, vt 8 Eteläväylälle ja Satamatielle sekä Kannuksen keskustasta Pohjois-Pohjanmaan rajalle sekä vt 28 että kt 86 osuuksilla tulevat tarpeeseen. Pikaisen päällysteen uusimisen ja peruskunnostuksen tarpeessa olevia osuuksia olisi maakunnassa enemmänkin. Tienpidossa niukan rahoituksen vuoksi yleistynyt pinnoitteiden jatkuva paikkauskorjaus ei pitkällä tähtäimellä ole kestävä ratkaisu.

Pääteiden liittymien sujuvuutta parantavat toimenpiteet Kokkolan vt 8 Haavistonkankaan liittymässä ovat ajankohtaiset ja tärkeät turvallisuutta sekä joustavuutta parantavana ensiapuna kyseisen tieosuuden haasteisiin. Kokkolaan vt 8 ja vt 13 tieosuuksia koskeva valmistumassa oleva aluevarausuunnitelma osoittaa kiireisimmät kohteet maakunnan valtatieverkon sujuvoittamiselle. Pidemmän aikavälin tarkastelussa Kokkolan ohikulkutien rakentaminen on edelleen tärkeä osa kaupungin ja koko maakunnan liikennejärjestelyjä. Vt 8 on Keski-Pohjanmaalla keskeinen kohde, jossa suunnitelmavalmiutta tulisi parantaa pikimmiten.

Toteuttamista odottavia tiestöä parantavia kiireellisimpiä kohteita Keski-Pohjanmaalla ovat:

- Kokkolan Pohjoisväylän st 749 rautatiesilta ja liikennejärjestelyt, joihin rautatiesillan osalta on laadittu rakennussuunnitelma vuonna 2012 sekä
- Perhon ja Kinnulan välisen maantien mt 7520 kunnostaminen, johon on laadittu tiesuunnitelma vuonna 2013 ja kunnat ovat sitoutuneet

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 72

nkkeeseen, mutta perusparannusinvestoinnit ovat toistuvasti siirtyneet määrärahojen riittämättömyyden vuoksi.

Hoito ja ylläpito

Keski-Pohjanmaan liitto pitää hyvänä asiana, että tienpidon ja liikenteen toimintasuunnitelmassa tiedostetaan ja avataan ylläpidon keskittämisen aiheuttamia ongelmia ja tieverkon rappeutumisen kiihtyminen niillä osuuksilla, joille rajallisesti mahdollistetut ylläpidon toimenpiteet eivät ulotu. Kokonaisuutena onnistuneesti tehtävällä rakenteen parantamisella voidaan saavuttaa säästöä jatkuvaan paikkaamiseen verrattuna. Osoptimoiteja tienpidossa tulee välttää. Sama ajatus koskee kustannuksia ja energiaa säästävää valaistuksen yösammutusta ja portaalivalaistusten poistamista, jotka eivät tieliikenteen turvallisuutta vähentävinä toimenpiteinä ole suotavia samanaikaisesti toteutettavien muiden turvallisuutta lisäävien toimenpiteiden kanssa. Tällaisten toimenpiteiden käyttöön ottoa harkitessa tulee tarkastella kokonaisuutta.

Merkittäviä rahoituspäätöstä odottavia hankkeita

Vt 8 Vaasa–Oulu -yhteysväylillä tehdyn selvityksen mukaiset liikenneturvallisuutta ja sujuvuutta parantavat toimenpiteet on huomioitu Keski-Pohjanmaan osalta merkittävinä rahoituspäätöstä odottavana tiehankkeena. Kuten edellä on todettu, vt 8:n läpikulku Kokkolan keskustan tuntumassa vaatii lähiaikoina tehtäväksi ratkaisuja liikenteen sujuvuuden varmistamiseksi. Lisäksi Houraatin pohjavesialueen suojausrakentaminen vt 8 varrella tulee saattaa toteutukseen.

Keski-Pohjanmaan liitto asettaa tavoitteeksi suunnitelmavalmiuden nostamisen muidenkin maakuntaohjelman ja keskipohjalaisen liikennejärjestelmätyön taustalle kunnista kerättyjen liikennehankkeiden osalta. Jatkossa merkittäviä rahoituspäätöstä odottavien hankkeiden joukkoon ja sitä myöten toteutukseen soisi nousevan keskeisiä tieliikenteen hankkeita Keski-Pohjanmaalta.

Lopuksi

Keski-Pohjanmaan liitto tukee Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen linjauksia ja valintoja tiestön ylläpidon ja uudistamisen kohteiden osalta. Samanaikaisesti toteamme rahoituskehysten edelleen olevan riittämätön tieverkon palvelutason ylläpitämiseen. Korjausvelan kasvattaminen koetaan alueella kestävämmäksi. Saavutettavuus on elinkeinoelämälle merkittävä sijaintitekijä ja liikenneverkon käytettävyyden määrittelee sen kunto, josta tänäkin vuonna ilmaisemme huolestumme.

Lisätietoja antaa aluesuunnittelija Janna Räisänen, puhelin 040 168 1490 tai sähköposti janna.raisanen@keski-pohjanmaa.fi.

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 72

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy laaditun lausunnon Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastualueen Tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta vuosille 2015–2019.

Päätös:

Hallitus yksimielisesti

1. lisäsi lausuntoon:

- Vt13 yhteys Kokkola-Saarijärvi-Äänekoski, vaatii erityistarkasteluja kuntoisuuden ja turvallisuuden vuoksi
- Vetelin keskustan kohdan Vt13 alitustunnelin turvallisuuden parantaminen
- alemman tieverkon kunnostaminen bioenergian ja puuhuollon varmistamiseksi (seutu- ja kantatiet)
- tarkensi kohtaa Tiestön parantaminen ja investointihankkeet/toista kappaletta seuraavasti; vt 8 Eteläväylälle ja Satamatielle sekä vt 28 ja kt 86 osuuksilla Kannuksen keskustasta Pohjois-Pohjanmaan rajalle tulevat tarpeeseen.

2. hyväksyi muilta osin laaditun lausunnon.

- - -

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 73

73 § HALLITUSOHJELMA JA ALUEHALLINNON UUDISTAMINEN

Maakuntahallitus 24.8.2015 § 241

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelma tavoitteena on luoda demokraattisesti valitut *kuntaa suuremmat itsehallintoalueet*. Alueiden itsehallinnon avulla halutaan luoda selkeämpi, yksinkertaisempi ja tehokkaampi hallintomalli. Pohjoismaista ainoastaan Suomessa aluetason hallinto ei perustu suoraan kansanvaltaan.

Hallitusohjelman konkretisoimiseksi julkistettiin 14.8.2015 ns. Pöystin työryhmän toimesta selvitys ”*Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen ja itsehallintoalueiden perustamisen sekä aluehallintouudistuksen valmistelu.*” (*stm.fi*).

Selvitysryhmän mielestä uusilla itsehallintoalueilla tulee olla riittävä väestöpohja, sote-infrastruktuuri ja taloudellinen kantokyky siten, että ne pystyvät järjestämään alueensa asukkaille kattavat sosiaali- ja terveyspalvelut. Samalla alueiden pitää myös olla luonteva foorumi kansalaisten osallistumiselle ja vaikuttamiselle. Edelleen samaa aluejakoa olisi perusteltua soveltaa mahdollisimman laajalti aluehallinnon tehtävissä ja valtion aluehallinnon jaotusten perustana. Näiden kriteereiden pohjalta selvitysryhmä näkee itsehallintoalueiden sopivaksi määräksi noin 9–12.

Itsehallintoalueiden muodostamisessa tulevan aluehallinnon näkökulmasta selvitysryhmä näkee tärkeäksi ottaa huomioon eri hallinnollisten tasojen toiminnallisen yhteensopivuuden, eri toimijoiden oikean työnjaon sekä aluejakoratkaisun ajallisen kestävyuden (noin 30–40 vuotta). Itsehallintoalueiden aluejaon tulisi soveltua mahdollisimman laajalti erilaisten alueellisten tehtävien järjestämiseen. Hallitusohjelmaan kirjatun valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon yhteensovittamisessa tulisi edetä niin, että maakuntien liitot tehtävineen integroidaan mahdollisimman nopeasti uusiin itsehallintoalueisiin. Näitä integroinnin edellytyksiä tulisi selvitysryhmän mielestä selvittää yhtä aikaa aluejakojen muodostamisen kanssa. Tulevaisuudessa kuntien yhteistoiminnassa hoidettavia tehtäviä tulisi siirtyä laajalti itsehallintoalueille.

Selvitysryhmä listaa ehdotustensa vaikutukset maakuntien liittoihin seuraavasti:

- Maakuntien liittojen toiminta integroidaan perustettaviin uusiin itsehallintoalueisiin (9–12) ja nykymuotoiset kuntayhtymät puretaan.
- Itsehallintoalueilla ylintä päätösvaltaa käyttää kunnallisvaalien yhteydessä suoralla kansanvaalilla valittu valtuusto.

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 73

- Muutos toteutetaan integroidusti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien siirron kanssa siten, että itsehallintoalueiden monitoimialaisuus on näkyvissä ensimmäisissä vaaleissa.
- Henkilöstön siirroissa noudatetaan liikkeenluovutusperiaatetta. Itsehallintoalueen henkilöstön asemaan ja palvelusuhteen ehtoihin sekä eläketurvaan ja eläkejärjestelmään sovelletaan kuntien henkilöstöä koskevia säännöksiä.
- Myöhemmin toteutettavassa aluehallintouudistuksessa itsehallintoalueiden tehtävät laajenevat, kun niille siirretään valtionhallinnosta alueelliseen kehittämiseen liittyviä tehtäviä.

Hallitusohjelman ja sote- ja itsehallintoselvitysryhmän lisäksi käynnissä on myös seuraavia maakuntiin kohdistuvia uudistuksia:

Normien purkuun liittyvät selvitykset (valtiovarainministeriö)

Aluehallinto koskevien normien muutokset (työ- ja elinkeinoministeriö)

Valtion keskus- ja aluehallinnon uudistaminen (valtioneuvosto)

Muut uudistukset.

Hallituksen konkreettiset tarkennukset aluehallinnon kokonaisuuden uudistamisesta saataneen valtion vuoden 2016 budjettiriihen 9.-10.9.2015 yhteydessä.

Keski-Pohjanmaa muodostaa aluekehityslain mukaisen yhteistoiminta-alueen Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntien kanssa sekä yhteisen neuvottelukunnan Kainuun, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan kanssa. Maakuntien yhteisissä keskusteluissa on painotettu aluelähtöisen demokraattisen rakenteen vahvistamista. Yhteenvetona nykyisessä valmistelutilanteessa Keski-Pohjanmaan edunvalvonnassa painottuvat seuraavat näkökulmat:

- Suomen aluehallinnon uudistus on tärkeä toteuttaa hallitusohjelman linjaamalla tavalla ja aikataululla. Näin merkittävä uudistus saadaan toteutetuksi vain parlamentaarisella valmisteluprosessilla, jolle toimeksiannon muodostaa hallitus.
- Uusien sote-tuotantoalueiden ja niiden myötä syntyvien itsehallinnollisten alueiden valmistelun on lähdettävä liikkeelle nykyisten toiminnallisiin talousalueisiin perustuvien maakuntien pohjalta. Vain näin voidaan turvata aluehallinnon uudistuksen eteneminen suunnitellun aikataulun mukaisesti.
- Maakuntien liittojen nykyiset tehtävät on liitettävä uusiin itsehallinnollisiin alueisiin alusta alkaen. Lisäksi näille alueille on koottava pikaisesti myös valtion aluehallinnossa hoidettavat aluekehittämistä ja alueiden käytön ohjausta koskevat tehtävät.

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 73

- Alueellisten päättäjien valinta suorilla vaaleilla on toteutettava mahdollisimman pian. Tavoitteena on pidettävä kevään 2017 kunnallisvaaleja.
- Uusien itsehallintoalueiden rahoitus hoidetaan erillisen lain avulla.
- Suomen maantieteellisen laajuuden ja alueiden erilaisuuden (asukaspohja, etäisyydet, tarpeet) johdosta itsehallinnollisilla alueilla voi olla osittain erilaisia tehtäviä liittyen esimerkiksi metropolialueeseen tai erityisen vaativan sairaanhoidon ylläpitämiseen.
- Aluejakoon voidaan myöhemmin tehdä muutoksia, mikäli uusille itsehallintoalueille annettavat tehtävät sitä edellyttävät ja alueet ovat näiden muutosten takana.
- Keski-Pohjanmaan liitto jatkaa ylimaakunnallisen yhteistyönsä syventämistä naapurimaakuntiensa kanssa sekä kansallisesti ja kansainvälisesti.

Keski-Pohjanmaalla on yhteistyössä kuntien, kuntayhtymien ja naapurimaakuntien kanssa käynnissä valmistelut hallitusohjelman linjausten toimeenpanemiseksi. Näitä käsitellään syksyn 2015 aikana mm. seuraavissa tilaisuuksissa:

- 25.-27.8.2015 Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kokous, Joensuu
3.9.2015 Vaasan vaalipiirin maakuntien ja keskuskaupunkien kokous ja ”Pohjanmaan huippukokous -seminaari”, Kokkola
3.9.2015 Sairaanhoidopiirin jäsenkuntavaltuustojen kokous
25.9.2015 Keski-Pohjanmaan kuntajohdon kokous, Kokkola
2.10.2015 Keski-Pohjanmaan maakuntaseminaari, Kaustinen

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus käy asiasta keskustelun ja jatkaa käsittelyä seuraavassa kokouksessa.

Päätös:

Hallitus keskusteli tilanteesta. Keskustelussa nousi esille mm. seuraavia asioita;

- tosiasia, että Keski-Pohjanmaa on pienemmistä maakunnista Suomessa ja uudistuksia tulee todennäköisesti kohdistumaan alueellemme
- maakunnassa tulee olla yhteinen näkemys asiasta
- työssäkäyntialueen vaikutus tulee huomioida valmistelussa
- yrittäjyyttä ja työllistämistä tulisi parantaa kaikilla keinoilla
- ns. rahanjako tulisi olla aluetta lähellä, paikallistuntemus

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 73

- ERVA alueet/yliopistollisten sairaaloiden asema (STM) pysyvät todennäköisesti jatkossakin
- keskustelun lähtökohtana tulee olla keskipohjalainen asukas ja elinkeinoelämä
- NUTS aluejako on mahdollistanut EU-varojen runsaan kohdistumisen Keski-Pohjanmaalle, hyvä ratkaisu aikanaan
- SOTE aluemääräpäätös ohjaa muun hallinnon uudistuksia.
- lähtökohtana pitäisi oll, että päivystävään sairaalaan enintään 100 kilometriä
- varmistettava, että Keski-Pohjanmaan keskussairaala jatkossakin päivystävä sairaala
- visio hoidon siirtymisestä enemmän kotihoidon suuntaan
- alueelta tulee löytyä jatkossa myös ruotsin kieliset palvelut
- olisiko mahdollista, että keskussairaalan ei tarvitsisikaan kuulua tiettyyn ERVA alueeseen vaan lähtökohtana kilpailutuksen kautta palvelut taloudellisimmin
- voisiko mallina käyttää ns. eläinlääkäripäivystys käytäntöä. Sama toimintamalli on käytössä terveydenhoidossa esimerkiksi Belgiassa.
- maakunnan hajoaminen estettävä kaikin mahdollisin keinoin.
- olemassaolon oikeutus tiedostettava
- kehittämistyö on myös markkinointia
- lähinäkökulma huomioitava suunnittelussa, esim. POPO, Kainuu ja KEPO ja siihen lähinäkökulma toiminnassa
- onko ongelma jos SOTE -aluejako olisi eri kuin itsehallintoaluejako?
- hallinnollisia portaita mahdollisimman vähän.

- - -

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015/§ 74

74 § TIEDOKSI SAATETTAVAT ASIAT

Maakuntahallitus 24.8.2015 § 74

1. Maakuntajohtajan, hallintopäällikön ja kehittämisjohtajan tekemät viranhaltijapäätökset ajalta 14.6. - 22.8.2015.
2. Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 8.7.2015/706/2715, Euroopan aluekehitysrahaston osarahoittaman projektin maksatusta koskeva valitus/Kannuksen kaupunki
3. Kansalaislähtöinen Kokkola -hankkeen loppuraportti
4. TIPS -tietoon perustuva sosiaalityö -hankkeen loppuraportti
5. Witera -esiselvityshankkeen loppuraportti
6. Remetal, Metallien talteenotto ja hyötykäyttö teollisista sivutuotevirroista -hankkeen loppuraportti
7. Vakaat kasvu, pk -yritysten vakaan kasvun kehittämisohjelma - hankkeen loppuraportti
8. Litium- Litiumin jatkojalostus -hankkeen loppuraportti
9. Copra -hankkeen loppuraportti
10. CiNetWider hankkeen loppuraportti

Puheenjohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus ei ota käsiteltäväksi maakuntajohtajan tekemiä viranhaltijapäätöksiä.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus ei ota käsiteltäväksi kehittämisjohtajan tai hallintopäällikön tekemiä viranhaltijapäätöksiä.

Päätös:

Hallitus yksimielisesti hyväksyi ehdotukset.

- - -

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Muutoksen hakukiellot

Kieltojen perusteet

Päätöksistä jotka koskevat vain valmistelua ja täytäntöönpanoa, ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Pykälät 68-74

Päätöksistä joista voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Hallintolainkäyttö 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Pykälät

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Keski-Pohjanmaan liitto

Maakuntahallitus

Rantakatu 14

67100 KOKKOLA

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Maakuntahallitus 7/2015

25.8.2015

Valitusosoitus

Valitusviranomainen ja valitusaika

Päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asiainosainen sekä kunnan jäsen.

Pykälät

Valitusviranomainen:

Vaasan hallinto-oikeus

PL 204 65101 VAASA

Valitusaika 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon haetaan muutosta miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi muutוסvaatimuksen perusteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai muun valituskirjelmän laatijan nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.

Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä tarvittaessa valtakirja (HLL 21 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa.